

Til lovforslag nr. L 153

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 2. maj 2013

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v.

(Mere effektivt klagesystem på udbudsområdet og præcisering af retsvirkningerne af at anvende indkøbscentralers rammeaftaler)

[Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen)]

1. Ændringsforslag

Erhvervs- og vækstministeren har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. februar 2013 og var til 1. behandling den 14. marts 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervs- og vækstministeren sendte den 21. december 2012 dette udkast til udvalget, jf. ERU alm. del – bilag 100. Den 27. februar 2013 sendte erhvervs- og vækstministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 36 spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget udtaler, at V og KF er positive over for, at der med lovforslaget skabes et mere effektivt klagesystem på udbudsområdet, og at retsvirkningerne af at anvende indkøbscentralers rammeaftaler præciseres. Udbud er et nyttigt red-

skab til at skabe konkurrence og sikre, at indkøbere og forbrugere kan købe bedst og billigst ind.

Men V og KF er tvivlende over for, om der med dette lovforslag skabes den fornødne retssikkerhed for virksomhederne. Det forekommer uklart, hvad der er det egentlige hovedsigte med lovforslaget og ændringen af klagenævnsbekendtgørelsen. Er formålet at sikre en effektiv håndhævelse af udbudsreglerne, eller er det at begrænse antallet af klager? Af ministerens svar fremgår, at et af formålene er at kunne pålægge klager at betale sagsomkostninger til den offentlige ordregiver. Ministeren har i sit svar på L 153 – spørgsmål 12 bekræftet, at der er tale om et brud med en forvaltningsretlig tradition, når den private part, der klager til et administrativt klagenævn, risikerer at skulle betale sagsomkostninger til den offentlige part. Der bør foretages en grundig analyse af det retssikkerhedsmæssige spørgsmål i den forbindelse, navnlig med fokus på konsekvenserne for små og mellemstore virksomheder.

Der er efter V's og KF's opfattelse en risiko for, at virksomhederne afholder sig fra at klage, når de ud over at skulle dække egne omkostninger risikerer at skulle betale op til 100.000 kr. i sagsomkostninger til offentlige udbydere. Vi ser også en risiko for, at der vil være klagere, som vil blive generet af de kortere klagefrister ved EU-udbud.

Hvis det skulle vise sig, at der kommer for mange klager, bør det overvejes at sætte fokus på, at øget dialog mellem private leverandører og offentlige ordregivere kan begrænse antallet af klager.

Ministeren bør følge konsekvenserne af lovforslaget tæt. Efter 3 år bør der udarbejdes en analyse af, hvilke effekter ændringerne af håndhævelsesloven og ændringerne af klagenævnsbekendtgørelsen har haft.

Et *mindretal* i udvalget (DF og LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget udtaler, at DF's politiske ordfører i forbindelse med førstebehandling af lovforslaget udtrykte en positiv indstilling til lovforslagets indhold. Efterfølgende har der været en grundig udvalgsbehandling, og der er blevet stillet mange udvalgs-spørgsmål. I den forbindelse har DF noteret sig, at der bag lovforslaget er en bekendtgørelse, som i detaljer beskriver de nærmere konsekvenser af lovændringerne.

DF kan på baggrund af en samlet vurdering ikke anbefale lovforslaget til vedtagelse. DF mener, at lovforslaget underminerer de gode forvaltningstraditioner i forhold til retssikkerheden for borgere og virksomheder. Der lægges med lovforslaget op til markante stigninger i klagegebyrer, og virksomhedernes retsstilling svækkes efter DF's opfattelse i en sådan grad, at der samlet set er tale om et tilbageskridt, såfremt lovforslaget vedtages i dets nuværende form.

Ligeledes er DF bekymret for virksomhedernes retsstilling set i forhold til de sager, hvor en virksomhed får helt eller delvis medhold i en klage. Som lovforslaget ser ud nu, vil mange virksomheder risikere store regninger, til trods for at de får helt eller delvis medhold i rejste sager. På den baggrund indstiller DF lovforslaget til forkastelse.

Liberal Alliances medlem af udvalget udtaler, at LA ikke kan støtte forslaget, da de foreslåede tidsfrister synes meget stramme i forhold til den tid, som det tager at få aktindsigt og at rekvirere juridisk bistand. Det kan både skabe frygt for en dårligere proces og for, at antallet af klager vil stige, fordi der måske vil blive klaget for en sikkerheds skyld. Mindretallet mener i øvrigt, at det er værd at være opmærksom på, at der kun bliver klaget i 2,2 pct. af sagerne. Det er derfor tvivlsomt, om der overhovedet er noget behov for en vidtgående revision af reglerne.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens af-

givelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *erhvervs- og vækstministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 10, stk. 2, 1. pkt., der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.«

[Lovteknisk rettelse]

Til § 2

2) I stk. 1 ændres datoen »den 1. maj 2013« til: »den 1. juni 2013«.

[Udskudt ikrafttrædelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Der er tale om en lovteknisk rettelse.

Til nr. 2

Der er tale om en udsættelse af lovforslagets ikrafttrædelse for at sikre tilstrækkelig tid til behandling af forslaget i Folketinget.

Benny Engelbrecht (S) Julie Skovsby (S) Jan Johansen (S) Mette Reissmann (S) Karin Gaardsted (S) fmd.

Trine Bramsen (S) Simon Kollerup (S) Andreas Steenberg (RV) Nadeem Farooq (RV) Lone Loklindt (RV) Uffe Elbæk (RV)

Mette Boye (SF) Steen Gade (SF) Frank Aaen (EL) Henning Hyllested (EL) Kim Andersen (V) Michael Aastrup Jensen (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Preben Bang Henriksen (V) Torsten Schack Pedersen (V) Mads Rørvig (V)

Hans Christian Schmidt (V) Hans Christian Thoning (V) Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF)

Mette Hjermind Dencker (DF) Kim Christiansen (DF) Mette Bock (LA) Brian Mikkelsen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 153

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra erhvervs- og vækstministeren
2	Supplerende høringsnotat og hørings svar, fra erhvervs- og vækstministeren
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning
5	Ændringsforslag fra erhvervs- og vækstministeren
6	2. udkast til betænkning
7	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
8	3. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 153

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren finder det betænkeligt, at klagenævnet kan afvise klager og dermed over en kam begrænse klagemulighederne, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren er enig i, at de nye kortere klagefrister kan føre til flere ubegrundede klager, fordi der indgives klager, inden man har kunnet undersøge sagerne tilbundsgående, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om redegørelse for de ændringer i klagenævnsbekendtgørelsen, der vil blive foretaget, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil følge anbefalingen fra den ministerielle arbejdsgruppe om ligelig fordeling af sagsomkostninger, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvad ministerens holdning er til arbejdsgruppens anbefaling om, at private virksomheder skal betale sagsomkostninger til det offentlige for at få prøvet, om den offentlige myndighed overholder gældende udbudslovgivning, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren kan afkræfte, at et eventuelt forslag om ligelig fordeling af sagsomkostningerne vil have negative retssikkerhedsmæssige konsekvenser for virksomhederne, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om virksomhedernes retssikkerhed varetages tilstrækkeligt, når virksomhederne kan risikere at skulle betale sagsomkostninger til den offentlige part for at få en afklaring af svære juridiske spørgsmål på et område, hvor reglerne er uklare, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvordan en eventuel ændring af klagenævnsbekendtgørelsen med henblik på ligelig fordeling af sagsomkostninger vil blive udformet, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm., om ministeren finder det tilfredsstillende, at spørgsmålet om retssikkerhed i forhold til pålæg af sagsomkostninger ikke er belyst i

»Rapport om serviceeftersyn af det danske klagesystem for udbud« fra december 2012, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

- 10 Spm., om ministeren er enig i, at det kan være problematisk, hvis en virksomhed undlader at indbringe en legitim klage over et udbud, fordi man som virksomhed risikerer at stå med en ukendt stor regning til den offentlige udbyders sagsomkostninger, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om ministeren er enig i, at navnlig mindre virksomheder med begrænsede ressourcer kan have vanskeligt ved at skulle betale for modpartens sagsomkostninger, og at dette derfor kan afholde disse virksomheder fra at klage, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm., om der er andre administrative klagenævn, hvor den private part kan risikere at blive pålagt at skulle betale sagsomkostninger til den offentlige part, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om ministeren agter at overføre princippet om ligelig fordeling af sagsomkostninger til øvrige offentlige nævn, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvordan ønsket om at trække Klagenævnet for Udbud i retning af et mere domstolslignende organ hænger sammen med, at ministeren samtidig planlægger en forhøjelse af klagegebyret fra 10.000 kr. til 20.000 kr., til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm., om ministeren kan be- eller afkræfte at være bundet af en aftale med KL om indholdet i en reform af klagesystemet på udbudsområdet, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm., om ministeren kan bekræfte, at arbejdsgruppens anbefaling om sagsomkostningerne mellem offentlig ordregiver og klager, jf. »Rapport om serviceeftersyn af det danske klagesystem for udbud« fra december 2012 er enslydende med indholdet af den aftale, regeringen indgik med KL den 10. juni 2012 om sagsomkostningerne mellem offentlig ordregiver og klager, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om det alene er i de tilfælde, hvor en klage er åbenlyst ubegrundet eller åbenlyst grundløs, at den private part kan risikere at skulle betale sagsomkostninger til den offentlige ordregiver, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm., om det er ministerens formål generelt at reducere antallet af klager eller alene at reducere antallet af åbenlyst ubegrundede klager, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om ministeren kan bekræfte, at når den offentlige ordregiver får fuldstændigt medhold i en klagesag, er det ikke ensbetydende med, at en klage har været åbenlyst grundløs eller ubegrundet, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om ministeren vil være indstillet på at stille ændringsforslag i forhold til bekendtgørelsens ændring nr. 5, »Klagenævnet kan i tilfæl-

- de, hvor en klage er åbenlyst grundløs eller åbenlyst ubegrundet, pålægge klager at betale de sagsomkostninger, indklagede har haft i forbindelse med klagesagen, jf. dog stk. 6«, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om en redegørelse for sammenhængen mellem ministerens forslag til præcisering i håndhævelsesloven om, at klagenævnet kan undlade at behandle klager, der er udsigtsløse eller åbenlyst ubegrundede, og forslaget til ændring af bekendtgørelsen om at pålægge den private part at betale sagsomkostninger, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om ministeren er enig i, at udsigtsløse eller åbenlyst ubegrundede klager burde blive sorteret fra via klagenævnet, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om ministeren kan pege på andre måder til at mindske antallet af klager på end at gøre det mere besværligt og dyrere for det private erhvervsliv at klage, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm., om ministeren har undersøgt, om et kvalitetsløft i begrundelserne for de afslag, der gives til virksomhederne, og større åbenhed om udbudsprocessen kunne begrænse antallet af åbenlyst ubegrundede og åbenlyst grundløse klager, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om, hvorfor ændringerne af klagenævnsbekendtgørelsen ikke nævnes i bemærkningerne til ændringen af håndhævelsesloven, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om håndhævelsen af udbudsreglerne og dermed den fair konkurrence vil blive svækket, hvis velbegrundede klager ikke rejses, fordi virksomhederne ikke tør løbe den øgede økonomiske risiko forbundet med at skulle betale den offentlige ordregivers sagsomkostninger, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm., om ministeren har haft det med i sine overvejelser, at sager ved Klagenævnet for Udbud ofte bliver anlagt for at få annulleret et udbud, så den private part har mulighed for på fair vilkår at byde på opgaven, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm., om reglerne på udbudsområdet er så klare, at det altid er muligt at foretage en sikker og klar vurdering af, om man vil få medhold i en klage ved Klagenævnet for Udbud, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm., om klager på et område, hvor det offentlige og private arbejder sammen til et beløb på 290 mia. kr. årligt, er en naturlig del af samarbejdet, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm. om, hvor meget lavere end klageprocenten på 2,2 fra 2010 ministeren mener, at det er realistisk at nå ned, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om, hvorfor ministeren ønsker at indføre et helt nyt princip om betaling af sagsomkostninger lige netop ved Klagenævnet for Udbud, hvor det er alment kendt, at reglerne er vanskelige at fortolke, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

- 32 Spm., om ministeren har lavet en undersøgelse af, hvor stort et antal åbenlyst grundløse eller ubegrundede klager Klagenævnet for Udbud årligt tager stilling til, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm., om det private erhvervslivs interesser bliver varetaget på samme niveau som det offentliges interesser i rapporten om serviceeftersyn af det danske klagesystem for udbud fra december 2012, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm. om, hvor i rapporten om serviceeftersyn af det danske klagesystem for udbud fra december 2012 spørgsmålet omkring retssikkerhed i forbindelse med sagsomkostninger er belyst, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om, hvilket loft der skal være over sagsomkostningerne, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvordan ministerens svar på spørgsmål 14 hænger sammen med, at det ved domstolen kun koster 4.000 kr. i retsafgift ved klager over myndighedsudøvelse, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå